

Meddelande från kommissioen till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tullens roll i den integrerade förvaltningen av de yttre gränserna

Finansdepartementet

2003-10-27

Dokumentbeteckning

11837/03 UD 77 ENFOCUSTOM 31 MI 1888 COMER 117 TRANS 198
CODEC 1062

Meddelande från kommissioen till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tullens roll i den integrerade förvaltningen av de yttre gränserna

Sammanfattning

Kommissionen har lämnat ett meddelande till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén som avser den roll som tullmyndigheterna skall spela i skyddet av den yttre gränsen. Kommissionen vill rationalisera tullkontrollen vid gränsstationerna, inrätta en gemensam riskstrategi för varor, att tillräckliga personalresurser och tillräcklig utrustning vid de yttre gränserna skall garanteras, att det säkerställs en rättslig ram och ett regelverk som inbegriper tullarbetets säkerhetsdimension samt att tullmyndigheternas samarbete med polisen, gränsbevakningen och övriga myndigheter vid de yttre gränserna förstärks.

1 Förslaget

1.1 Innehåll

Kommissionen har lämnat ett meddelande till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tullens roll i den

integrerade förvaltningen av de yttre gränserna. Meddelandet är ett led i kommissionens uppföljning av toppmötet i Laeken. Det ingår, tillsammans med ett förslag till ändringar i tullkodexen i syfte att ta in säkerhetsaspekter, i samma ”paket” som kommissionens meddelande om en enkel och papperslös miljö för tullen och handeln.

Kommissionen menar att tullmyndigheternas kontroller och arbetsmetoder bör omorienteras för att säkerställa att gemenskapen och dess medborgare skyddas mot brottslighet och terrorism. Denna omorganisering bör inordnas i en allmän ram för integrerad förvaltning av de yttre gränserna, vilket innebär ändrade organisationsstrukturer, men också förbättrade mekanismer för ett nära samarbete och samordning mellan de berörda myndigheterna. För att säkerställa att denna strategi blir framgångsrik bör kommissionen, samtidigt som den respekterar medlemsstaternas befogenhetsområden, försöka fungera som en katalysator för förändring och en dynamisk samordnare. Åtgärderna kommer att ge resultat endast om de genomförs i hela gemenskapen. De kräver ekonomiska åtaganden, särskilt på gemenskapsnivå.

Kommissionen föreslår följande riktlinjer:

I. Rationalisera tullkontrollen vid gränsstationerna

1.1 Fördela tullarbetet mellan gränsstationerna och de inre tullstationerna genom att

- fastställa och välja ut prioriterade risker som skall motverkas,
- utveckla kontrollmetoder som möjliggör denna fördelning (t.ex. utveckling av en samordnad strategi för kontroller i efterhand), och
- anpassa de lättnader som beviljas handeln, så att hänsyn tas till säkerhets- och trygghetskriterierna.

1.2 Säkra hela transportkedjan för varor, särskilt genom att utveckla och förbättra tekniken för övervakning av varor och transportmedel.

II. Inrätta en gemensam riskstrategi för varor och börja tillämpa den genom en gemensam mekanism för samordning och samarbete

2.1 Tullmyndigheterna bör, i samarbete med andra berörda myndigheter, leda arbetet med ramen för riskhantering avseende varor vid de yttre gränserna samt övervaka och anpassa den, vilket innebär att

- på gemenskapsnivå fastställa och identifiera gemensamma prioriterade risker och väga dem mot varandra,

- inom ramen för en organisationsstruktur som återstår att fastställa, inrätta gemensamma riskprofiler som kan anpassas regelbundet beroende på resultaten,
- på gemenskapsnivå fastställa vilken typ av kontroll som skall tillämpas när riskerna har valts ut och utarbeta kontrollstandarder.

2.2 Säkerställa att de ekonomiska aktörerna sänder all den riskinformation om varorna som krävs enligt de gemensamma riskprofilerna till tullen i gemenskapen via en gemensam kanal för överföring.

- Det är nödvändigt att dessa uppgifter överförs på elektronisk väg.
- Det bör vara obligatoriskt att vissa särskilda uppgifter överförs innan varorna anländer, inom en tidsfrist som skall fastställas.

2.3 Se till att det inrättas en databas och system (eller tillse en bättre komplementaritet eller samkörning mellan de befintliga systemen) som möjliggör lagring, behandling och utbyte av nödvändiga uppgifter, med beaktande särskilt av följande:

- Det är absolut nödvändigt att databasen, oberoende av om den är centraliserad på kommissionsnivå eller decentraliserad på medlemsstatsnivå, är tillgänglig för alla tullmyndigheter i medlemsstaterna.
- Medlemsstaterna bör inrätta datasystem för riskurval som möjliggör en integrering av de riskprofiler som identifieras på gemenskapsnivå för att komplettera de nationella profilerna.
- En snabb och effektiv överföring till övriga behöriga myndigheter av de uppgifter som tullen samlar in måste säkerställas och system måste inrättas (eller samkörningen mellan de befintliga systemen ökas) som möjliggör utbyte av riktad information mellan alla dessa myndigheter.

III. Garantera tillräckliga personalresurser och tillräcklig utrustning vid de yttre gränserna

3.1 Se till att de resurser som är nödvändiga för att garantera en hög säkerhetsnivå vid de yttre gränserna säkerställs. Detta innebär följande:

- Att medlemsstaterna säkerställer tillgång till och utbildning av nödvändig tullpersonal. Vad gäller utbildningen skulle man delvis kunna dra nytta av åtgärdsprogrammet Tull 2007.
- Fastställa (på gemenskapsnivå) och säkerställa (på nationell nivå) nödvändig minimiutrustning.
- Undersöka om medel kan anslås i gemenskapsbudgeten, i den mån fördragen medger det, särskilt för finansiering av utrustning.

– Identifiera situationer där ökad samverkan med andra myndigheter vid gränserna eller en koncentring av kostsam tullutrustning till specialiserade gränsstationer skulle innebära stordriftsfördelar.

3.2 Överväga särskilda åtgärder, redan under tiden före anslutningen, så att kandidatländerna kan dra nytta av befintliga bästa metoder på tullområdet t.ex. genom inrättande av ”gemensamma grupper”, som består av tulltjänstemän från de nuvarande och framtida medlemsstaterna och behandlar specifika frågor på önskemål från kandidatstaterna.

3.3 Överväga att inrätta en mekanism för akuta ingripanden avseende oväntade risker. Detta skulle kunna uppnås genom att en förteckning upprättas över kontaktpunkter och specialiserade reservtjänstemän i varje medlemsstat, vilka snabbt kan mobiliseras då någon medlemsstat så begär. På detta sätt borde man kunna undvika en alltför stor börda ur budget- eller lagstiftningssynpunkt. Inrättandet av samverkansgrupper specialiserade på hanteringen av särskilda risker kan senare bli mer formaliserat, inom ramen för diskussionerna om inrättande av en europeisk gränsförvaltningsmyndighet.

3.4 På gemenskapsnivå sammanställa, utveckla och införa de bästa arbetsmetoderna för säkerhet vid de yttre gränserna genom att stödja sig på erfarenheter som gjorts på nationell nivå och gemenskapsnivå.

3.5 Utarbeta gemensamma utbildningsåtgärder och upprätta en organisationsram för utbildning om förvaltningen av de yttre gränserna och kontroll av varor.

IV. Säkerställa en rättslig ram och ett regelverk som inbegriper tullarbetets säkerhetsdimension

4.1 Utvidga lagstiftningens tillämpningsområde till att omfatta tullens befogenheter och uppgifter.

4.2 Anpassa de rättsliga instrumenten, särskilt tullkodexen och dess tillämpningsföreskrifter, för att beakta utvecklingen inom riskhanteringen, införa säkerhets- och trygghetskriterier för beviljandet av tullåttnader och möjliggöra en bättre övervakning av transportkedjan, samtidigt som man tillser att dessa åtgärder är förenliga med de internationella normerna på området och inte begränsar handeln eller är oproportionerliga i förhållande till de mål som skall uppnås.

4.3 Främja avtal om delat ansvar i ömsesidigt intresse med de angränsande länderna och bestämmelse- eller avgångsländerna med de viktigaste kommersiella luft- och sjövägarna. Detta innebär även identifiering av varuströmmar som medför ökad risk genast sådana uppkommer i tredje land och därmed utformning av en organisation för kontrollerna som sparar tid och infrastruktur samt främjar gränsöverskridande samarbete.

4.4 Förstärka och fortsätta samarbetet med tredje land.

V. Förstärka samarbetet med polisen, gränsbevakningen och övriga myndigheter vid de yttre gränserna

5.1 Förstärka det operativa samarbetet och informationsutbytet, både på gemenskapsnivå och nationellt, mellan de myndigheter som ansvarar för bevakningen av de yttre gränserna, särskilt gränsbevakningen, hälsovårds-, veterinär- och miljömyndigheterna samt andra myndigheter, i de fall där dessa myndigheters uppgifter och uppdrag sammanfaller.

5.2 Se till att inrätta strukturer för samarbete/samordning mellan de myndigheter som ansvarar för bevakningen av de yttre gränserna vid de viktigaste gränsstationerna.

5.3 Med beaktande av samspelet och komplementariteten mellan den information som tullen och polisen innehar, måste samverkan dem emellan ökas: tullen måste involveras aktivt i polisens undersökningar i samband med efterforskning, identifiering och åtal av brottslingar som är inblandade i olaglig varusmuggling (och vice versa), gemensamma mekanismer måste inrättas för utbyte och jämförelse av information som kan underlätta identifieringen av brottslingar och tecken på bedrägerier och ett systematiskt samarbete måste säkerställas mellan dessa myndigheter.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Ett genomförande av kommissionens förslag skulle förutsätta ändringar i EG:s tullagstiftning, vilka i sin tur skulle föranleda ändringar i våra svenska kompletterande tullbestämmelser.

1.3 Budgetära konsekvenser

Det är svårt att i nuläget bedöma vilka budgetära konsekvenser kommissionens förslag skulle kunna ha för Sverige. Det som är mest kostnadskrävande är av allt att döma säkerställandet av att det finns tillräckliga resurser i form av såväl personal som utrustning vid yttre gräns. I denna del är det främst några av de blivande medlemsstaterna som berörs. Kommissionen pekar på att det kommer att krävas lämpliga finansiella

lösningar och framkastar (ånyo) idén att de 25 procent av tullmedlen som medlemsstaterna erhåller för att täcka kostnaderna för uppbörden av egna medel skulle kunna användas. Den svenska ståndpunkten är att utgångspunkten skall vara dels att om någon del skall finansieras med gemenskapsmedel skall detta ske genom omprioriteringar inom befintliga ramar, dels att förslagen inte i slutändan skall medföra kostnadsökningar för vare sig myndigheterna eller näringslivet.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Meddelandet skall behandlas i rådsarbetsgruppen för tullunionen (tullagstiftning och –policy) under hösten. Arbetet kommer främst att inriktas på att ta fram rådsslutsatser till svar på meddelandet.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Ej bindande rättsakt. Rättslig grund finns ej.

Enhällighet behövs beträffande rådsslutsatserna.